

emcdda.europa.eu

REZUMAT — EXTRAS

Consumul problematic de amfetamină și metamfetamină în Europa

Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie

Raport anual 2010: situația drogurilor în Europa

Embargo: 10:00 WET — 10.11.2010

Introducere

Vizând țările europene în care amfetamina sau metamfetamina reprezintă o parte importantă a problemei drogurilor, prezentul extras examinează situația actuală în lumina evoluției istorice a consumului de amfetamine ⁽¹⁾ de la introducerea acestor substanțe sub formă de medicamente în anii '30. Istoria consumului de amfetamine este rezultatul unei interacțiuni de forțe globale, cum ar fi răspândirea consumului recreațional de droguri în anii '60 și pătrunderea heroinei pe piața europeană a drogurilor în anii '70, dar și evenimente locale precum creșterea producției la scară mică de pervitin (metamfetamină) în fosta Cehoslovacie. Rezultatul acestor fenomene este faptul că, în prezent, consumul problematic de amfetamine pe teritoriul Europei este marcat de puternice caracteristici naționale, poate mai mult decât în cazul oricărui alt tip de drog ilegal major.

Amfetamina și metamfetamina

- Amfetamina și metamfetamina sunt două substanțe sintetice strâns înrudite care acționează ca stimulenți ai sistemului nervos central. Acestea pot fi ingerate, prizate sau injectate, iar metamfetamina, în special în formă cristalină, poate fi fumată.
- Cele două substanțe pot avea un aspect și efecte atât de asemănătoare încât adesea nici utilizatorul nu le poate diferenția.
- Efectele căutate includ o dispoziție efervescentă, o senzație de bine, un nivel crescut de energie, vigilență, concentrare, alertă și activități motorii și de vorbire intensificate, performanță îmbunătățită în îndeplinirea sarcinilor fizice și mintale, reducerea senzației de oboseală și scăderea inhibițiilor sociale sau sexuale.
- Efectele nocive ale acestor droguri includ psihoză, probleme cardiovasculare și cerebrovasculare, dependență, probleme psihologice și psihiatrice, boli infecțioase – în cazul injectării – și deces.

Producția și disponibilitatea drogurilor

- Producția globală de amfetamină este concentrată în Europa, reprezentând 80% din totalul laboratoarelor de amfetamină confiscate în 2008. În Europa, producția de amfetamină pare să se situeze în principal în **Olanda, Polonia și Belgia** și, într-o mai mică măsură, în **Estonia, Lituania și Germania**.
- Oferta ilicită de metamfetamină în Europa variază de la „laboratoare de bucătărie” locale la scară mică până la – potrivit standardelor globale – trafic internațional limitat și este centrată pe două regiuni: Europa centrală (în special **Republica Cehă**) și Marea Baltică.

⁽¹⁾ Amfetamina și metamfetamina sunt denumite colectiv amfetamine.

- În timp ce forma cristalină a metamfetaminei și fumatul de metamfetamină au o prevalență din ce în ce mai crescută în numeroase părți ale lumii, în Europa, metamfetamina este disponibilă aproape exclusiv sub formă de pulbere și, astfel, este practic imposibil de deosebit de amfetamină ca aspect și efecte.
- Date recente din țări situate în nordul Europei arată că amfetamina ar putea fi tot mai mult înlocuită de metamfetamină pe unele piețe scandinave și baltice.

Consumul de amfetamine în rândul populației generale

- Studiile în rândul populației generale și cercetările efectuate în școli în rândul elevilor indică o prevalență relativ scăzută a consumului de amfetamine în majoritatea țărilor europene. Dar, în cel puțin cinci țări, se estimează că mai mult de 2% din tineri (15–34 ani) au utilizat acest drog în ultimul an: **Republica Cehă** (3,2%), **Danemarca** (3,1%), **Estonia** (2,5%), **Marea Britanie** (Anglia și Țara Galilor) (2,3%) și **Bulgaria** (2,1%).
- Mare parte din consumul mai puțin problematic de amfetamine are loc în medii recreaționale, în special în cadrul evenimentelor de muzică dance, unde consumul acestui drog pare să fie mai strâns legat de anumite genuri muzicale.
- Consumul cel puțin o dată pe parcursul vieții de amfetamine în rândul tinerilor în astfel de medii variază considerabil, înregistrându-se niveluri de 30–70% în unele studii efectuate în **Republica Cehă, Ungaria, Slovacia și Marea Britanie**.
- Pe termen lung, există indicii că, cel puțin în unele țări, este posibil ca amfetaminele să fi pierdut teren în fața cocainei sau ecstasy sau a substanțelor noi precum mefedrona în cluburile de noapte.

Analiza regională a consumului problematic de amfetamină și metamfetamină

- În țările din vestul și sudul Europei, consumul problematic de amfetamine este rar, dar poate atinge un anumit grad de importanță în unele țări și în rândul unor anumite populații de consumatori problematici de droguri.
- În numeroase țări din nordul, estul și centrul Europei, consumatorii de amfetamine, adesea administrate pe cale injectabilă, reprezintă o proporție considerabilă a populației de consumatori problematici de droguri.
- În această vastă zonă geografică, se disting clar mai multe sub-modele de consum. Cele mai evidente sunt reprezentate de îndelungata problemă a amfetaminei din **Suedia și Finlanda** și problema istorică a metamfetaminei din **Republica Cehă**, care afectează, de asemenea, **Slovacia**.
- Numărul estimat de 16 296 (12 000–22 000) consumatori problematici de amfetamină din **Finlanda** (în 2005) reprezintă aproximativ trei sferturi din totalul populației de consumatori problematici de droguri. Estimări recente privind consumatorii problematici de metamfetamină sunt disponibile pentru **Republica Cehă**, situându-se la 21 200 (20 700–21 800) în 2008, și **Slovacia**, cu un număr de 8 083 (5 783–15 742) în 2007. Pentru aceste trei țări, numărul de consumatori problematici de amfetamine la 1 000 de locuitori cu vârste cuprinse între 15 și 64 de ani reprezentat de estimările centrale este de 4,7 (**Finlanda**), 2,9 (**Republica Cehă**) și 2,1 (**Slovacia**).
- Și alte țări din aceste regiuni sunt afectate, între care **Estonia, Lituania, Letonia și Norvegia**, unde adesea amfetaminele sunt injectate, dar și **Danemarca**, unde se raportează că acest drog este mai ales prizat.

Răspunsuri la consumul problematic de amfetamine

- Sevrajul la amfetamine nu se consideră a avea un potențial letal, fiind posibilă o dezintoxicare reușită.
- Pe întreg teritoriul Europei, opțiunile de tratament disponibile pentru consumatorii de amfetamine reflectă adesea modelele naționale și tradiția consumului problematic de amfetamine.

- În țările din vestul și sudul Europei, sistemele de tratament s-au specializat pentru a răspunde, în principal, nevoilor consumatorilor de opioide, în special prin tratament de substituție cu opioide.
- În țările din nordul și centrul Europei cu o îndelungată tradiție în tratarea consumului de amfetamine, unele programe sunt orientate spre nevoile consumatorilor de amfetamine.
- În alte câteva țări din centrul și estul Europei, consumul problematic semnificativ de amfetamine este mai recent. Astfel, sistemele de tratament din aceste țări au dezvoltat, în primul rând, servicii pentru consumatorii problematici de opioide și par să întâmpine dificultăți și neajunsuri în abordarea nevoilor consumatorilor de amfetamine.